

S. Sayısı : 57

Kaçakçılığın men ve takibine dair olan 1918 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası ve Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/61)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı : 6/5108

31 - XII - 1938

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Kaçakçılığın men ve takibine dair 1918 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve 61, 62 nci maddelerinin kaldırılması hakkında Gümrük ve inhisarlar vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 15 - XII - 1938 tarihinde tadilen Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

C. Bayar

Mucib sebebler lâyihası

Kaçakçılığın men ve takibine dair olan 1918 sayılı kanunun altı yılı geçen tatbik devresi, bazı hükümlerinde değişiklikler yapılması zaruretini doğurmuştur.

Bu hükümlerle değişiklik sebepleri şunlardır :

1 — Kaçakçılığın men, takib ve tahkik ile mükellef memurlardan bazıları, bilgileri az kimse-lerdir. Arama sırasında ele geçirdikleri evrakın tedkike değer mahiyette olup olmadığını arama yerlerinde kestiremezler. Bu kâğıdların, kaçakçılık suçlarının teyid ve tevsikına yarar olup olmadığını kestirmek, ancak salâhiyetli memurların tahkikat yaptıkları sırada ellerinde bulunması ve tahkikatın alacağı şekle göre üzerlerinde işlenmesile kabil olabilir.

Bunlardan bazıları, tahkikatın tamamlanması ve ilk tahkikata tâbi olup kaçakçılık suçlarından bu tahkikatın açılması kararının verilmesi için lüzumludur.

Sekizinci maddenin bu günkü şekline göre bu kâğıdlar, ancak tahkikat hâkimlerince tedkik için açılabilir ki, o zamana kadar, kaçakçılık tahkikatını yapanlar, suçun vukuunu gösteren veya bu suçun isbatına yarayacak olan bu kâğıdlardan istifadeden mahrumdurlar.

Diğer taraftan, Cümhuriyet Müddeiumumiliklerine veya adli âmirlerle tevdi edilen kâğıdların tedkiki, bazan uzun zamanlara ihtiyaç gösterebilir. Aramayı yapanlar iyice tedkik fırsatı bulamadıkları için yanlılabilirler. Bu kâğıdlardan işe yarayacaklarının uzun zaman elde tutulması ve sahiplerine verilmemesi, bazı ticarethane, müessese ve şahısları zarara sokabilir. Halbuki tahkikat yapanlarca bu kâğıdlar çok kısa bir zamanda tedkik edilerek sahiplerine geri verilebilir.

Aramanın ve arama sırasında zaptedilecek eşya ve vesikaların kaçak eşyaya veya işlenmiş bir kaçakçılık suçunun sübut delillerine hasredilmesi, kaçakçılıkla mücadele için kâfi bir silâh olmadığı tatbikatla anlaşılmıştır.

Muayyen bir suçun suçlusu olarak ittiham edilmeyen ve fakat kaçakçılık teşebbüs ve faaliyetlerinde bulunduğundan şüphe edilen hakikî veya hükmi şahısların ve şebeke ve teşekküllerin evlerinde ve çalışma yerlerinde aramalar yapılması ve bunların evrak, defter ve dosyalarının zapt ve tedkik suretile kaçakçılık yapıp yapmadıklarını tesbit etmek, bunlarla mücadele için lâzım ve faydalı bir silâh olacaktır.

Bu maddenin ihtiva ettiği esaslar, ceza muhakemeleri usulü kanununun esaslarına tamamen uygun olmakla beraber, hususî bir kanunda yer bulmasının bu gibi muameleler aleyhine itiraz yolunu kapattığı zehabını hâsıl etmemek ve meselâ, o kanunun 89 ve 90 nci maddelerinde yazılı sebeplerle bu muamelelere itiraz edilebileceğini ifade etmek üzere maddenin son fıkrası kaleme alınmıştır.

Fıkranın arzedilen şekilde değiştirilmesi bu maksadları da temin edecektir.

2 — 1918 sayılı kanunun 14 ncu maddesi, üzerlerinde veya eşyaları arasındaki resme veya inhisara tâbi eşyayı doğru beyan etmeyen yolculara bir ceza vermeyip yalnız beyana aykırı çıkan eşyalarını musadereye tâbi tutmaktadır. Bu hüküm, eenebi memleketlerden gelen yolcuların yorgunluk veya yabancılık gibi sebeplerin tesirile hataya düşmeleri ihtimalini nazara alarak konmuş iken yolculuk sırasında eşya kaçırmak maksadını gözeten ve bu yolda tertibler ve tedbirler kuran kimselere, tehlikesizce kaçakçılık yapmak imkânını vermiştir.

Elbiselerinde veya eşya kablarında hususî tertibler ve gizli yerler yaparak, ayakbablarına yerleştirerek veya vücudlerinin içine sararak eşya kaçırmaya yeltenen kimselerin, kaçakçılık yapmak maksadları açıkça anlaşıldığından, bunları hataya düşmüş temiz yolcular hakkındaki muameleye tâbi tutmak, cezadan beklenen tesir bakımından doğru olamaz ve kolay ve ucuz gidilip gelenebilen memleketlerden bu şekillerle kaçak eşya sokulmasına yol açmak itibarile de mahzurlu ve tehlikeli olur.

Bu gibi kaçakçılık teşebbüs ve hareketlerini önlemek üzere 14 ncu maddeye bir fıkra ilâve edilmiştir.

3 — 18 nci maddeye ilâve olunan 3 ncu fıkranın mucib sebepleri 14 ncu maddeye eklenen fıkranın mucib sebeplerinin aynidir.

4 — 20 nci madde ile tecziye edilen hallerden, eksik resim verme karşılığında para cezası konmamış olduğu gibi, bu cezaya ölçü olan değer in sif değermi yoksa piyasa değeri mi olduğu açıkça gösterilmemiştir.

Bu hal, mahkemelerde türlü içtihadlara yol açmış olduğundan madde bu noksanları ikmal edecek şekilde değiştirilmiştir.

Kaçırılmış eşyanın memleket içinde takib ve müsaderesi hüsnü niyet sahibi üçüncü şahısların haklarına tesir edebileceği gibi isbatı güç muvazaalı muamelelerin takibine de yol açacağından bunun yerine değerinin iki katının kaçakçıdan alınması esası muhafaza edilmiştir. Ancak, kaçakçılığı rağbet gören eşyanın çoğu sif değeri gümrük resminden az eşya olduğundan cezaya ölçü olan değer in resimlenmiş piyasa değeri olarak tayini uygun görülmüştür.

Yapılan yolsuzluklar, hile ve sui istimler, resmi verilmeyen malı, verilmiş gibi göstermekten ibaret olmayıp, muafiyete tâbi tutmak şekil ve suretinde de olduğundan, maddeye, bu hali tecziye ve takibe imkân verecek bir kayid lâve edilmiştir.

5 — Müsadere, kaçakçılık suçlarına terettüp eden bir ceza olmak itibarile suçun tâbi olduğu mürruru zaman müddeti içinde tatbiki, ceza esaslarına uygun düşer. Kaçakçı veya kaçakçılıkla alâkalı şahıslar elinde eşya hakkında kabil tatbik olan bu cezanın - suçun mahiyetine göre - mürruru zaman müddeti içinde tatbikında hiç bir hukukî mahzur yoktur.

Kaçak eşyanın bir sene içinde müsadere edilebileceği hükmü, 25 nci maddenin 3 ncu fıkrasile de ahenkli değildir. Bu sebeplerle 22 nci maddenin birinci fıkrası değiştirilmiştir.

Sahillerimize yanaşır kara le ihtilât ettiği veya evrakının gösterdiği güzergâh dışında görüldüğü iddia edilen gemilerle, yolcu beraberinde geçtiği iddia edilen resme tâbi eşyanın, vakanın cereyanından sonra ihbarı, müzevver ve muhayyel takiblere yol açabileceği cihetle bu gibi haller hakkında tek ceza olarak tayin edilen müsaderenin tatbiki salâhiyetini tahdid etmek ve vakanın cereyanı sırasında tesbit edilemeyen hâdiselerle meşgul olmağa mahal bırakmamak üzere, ikinci fıkra yazılmıştır.

22 nci maddenin, resim ve bedel tayini kabil olmayan hallerde yapılacak muameleyi gösteren fıkrası hükmünün, hiç bir ölçüye istinad etmeyen mütalebelere ve bunların hiç bir âdil esasa istinad etmeyecek takdirlerine yol açacağı görülmüş olduğundan, kaldırılması muvafık bulunmuştur.

Müsaderesi hakkı düşen eşya hakkında olunacak muamelelerde tereddüde mahal kalmamak üzere yeni bir fıkra yazılmıştır.

22 nci maddenin işbu esas ve maksadlara göre tadili, hususî ceza işleriyle meşgul Temyiz ceza dairesi hâkimlerinin, yerinde görülen tavsiye ve telkini dairesinde hazırlanmıştır.

6 - A) Kaçak olarak yakalanan eşyaların gümrüklerce yurd içinde satılığa çıkarılması ve satışlara şif kıymetle gümrük resminden az olanın esas tutulması, netice itibarile piyasalarımıza, gümrük resmi alınmadan yabancı emtiası sürülmesine yol açıyor, bu hal:

I - Bunların yerini tuttuğu ihtiyacı karşılamak üzere hariçten gümrüklenmiş mal idhalini önliyerek Hazineyi, muhtemel gümrük gelirinden mahrum ediyor,

II - Bu satışların yapıldığı mntakalarda gümrüklü eşya veya yerli mamullere gayri meşru bir rekabet yapılmasına meydan veriyor,

III - Gizli kalmış kaçak eşyaların sürülmesi için bir siper ve maske oluyor,

IV - Halkta, kanun ve ceza müeyyideleriyle uyandırılmak istenilen kaçak malı kullanmaktan kaçınma hislerini azaltarak, bu türlü eşyaların sürümünü genişletiyor.

1918 sayılı kanunun maksad ve gayelerine aykırı olan bu hallere bir nihayet vermek üzere kaçak eşyaların, yolu ile sokulmuş eşyadan ucuza satılması usulünden vaz geçilmiş ve 24 ncü madde bu maksadla değiştirilmiştir.

B) Kaçak eşyanın çabuk satılması bir çok yönlerden faydalıdır. Bunun için satışın her türlü kayid ve merasimden kurtarılması gerektir.

Bu sebeb ve zaruretlere binaen kaçak eşyanın, evvelden bedel tahmini, defalarla ilân ve ihalenin tasdikı gibi muamelelere mahal bırakmıyan bir usul ile satışına imkân vermek üzere maddeye açık artırma tâbiri yerine mezaad usulü tâbiri konmuştur.

Mezadda eşyaya en çok para veren, onu satın almış olacaktır. Ancak eşyadan, 24 ncü maddenin birinci fıkrasına göre alınması lâzım gelen vergi ve resimler de müzayedeyi müteakib hemen tahakkuk ve alıcıdan müzayedede bedeli ile birlikte tahsil olunacaktır. Bu suretle müşterisi çıkmayan eşya yurd dışına çıkarılmak şartile satışa arz edilecektir.

C) Tutulan kaçak eşyanın bazıları Devlet daire ve müesseselerinin veya Kızılayın işine yarayabileceğinden satılmayanları yok etmeden evvel bu daire ve müesseselerin ihtiyacını karşılamak üzere onların kabulüne arz etmekte fayda düşünüldü.

Ç) Yurda sokulması, yurttan çıkarılması veya yurd içinde kullanılması yasak edilmiş türlü eşya vardır. Bunların yakalanması halinde nereye verileceği hakkında hususî kanunlarında açıklık olursa o suretle iş görülmekte ve bulunamadığı takdirde ne yapılacağında tereddüd edilmektedir.

Ezcümle; imal, idhal, ihrac, ihzar ve satışı yasak olan uyuşturumu maddelerin yakalanması halinde, bunların Sıhhat ve içtimâî muavenet vekilliğine gönderileceği 2313 sayılı kanunun 20 nci maddesinde yazılıdır.

Şahıslar tarafından kullanılması yasak olan harb vasıtalarının, matbuat kanununa dayanılarak Vekiller Heyetince yurda sokulması yasak edilibte bu yasağa aykırı olarak sokulmak istenilirken gümrüklerce tutulan matbuaların, ihracı memnu olduğu için 3437 sayılı kanuna göre müsadere olunacak tütün tohumlarının ve 1056 sayılı kanunla idhali yasak bulunan pamuk kozasının ve daha bir çok yasak nesnelere gümrüklerce yakalanması halinde nereye verileceği hakkında kanunlarında açıklık yoktur.

Bu türlülerin, taallûku bulunan Devlet idare ve müesseselerine (meselâ eski eserlerin Müzeler idaresine, harb silâhlarının Millî Müdafaaya gibi) verilmesi ve taallûku olmadığı takdirde yok edilmesi uygun görülerek 24 ncü maddenin 4 ve 5 nci fıkraları bu maksadla hazırlanmıştır.

Ihracı yasak eşyadan bir kısmı, memleket dahilinde de satılması yasak nesnelere dendir. (Uyuşturucu maddeler gibi). Bu gibi eşyanın dahilinde satılması caiz ve mevzu bahis olmayıp 2313 sayılı kanunda yazılı olduğu ve Ç fıkrasında işaret edildiği üzere Sıhhat ve içtimâî muavenet vekilliğine verilmek lâzımgelmektedir.

Ancak ihracı yasak nesnelere (tütün tohumu ve tiftik keçisi gibi) dahilinde satılabileceklerin,

şu veya bu müesseseye verilmesi veya imhası yoluna gitmeden evvel dahilde bulacağı her hangi bir fiyatla satılması asıldır. İkinci fıkra bunu ifade etmek üzere kaleme alınmıştır.

Gümrük resminden kaçırılarak yurda sokulmasına teşebbüs edilen eşyadan bazıları, esasen yurttan çıkarılması yasak olan nesnelere (Maden hurdaları gibi). Bu türlü eşyanın idhal kaçakçılığı sırasında elde edilmesi hakkında satışı, çıkarılması serbest eşyaya kıyas edilememek ve ancak iç piyasaya arz edilmek kaydile yapılmak gerektir. 24 nci maddenin 1 sayılı bendi sonundaki istisna kaydı bu maksadla konmuştur.

D) Çabuk bozulmak veya telef olmak tehlikesine maruz bulunan veya saklanması masraf, külfet veya tehlikeli olan eşya hakkında yapılacak muamele, şimdiki maddede 1549 sayılı kanuna atf suretile tayin edilmişti. O kanunun sisteminden ayrılınca, müteferri hükümlerin dahi atf suretile ifadesi doğru görülmeyerek bu türlü eşya hakkında yapılacak muamele artıkça gösterilmiştir.

Ancak, bu türlü eşyanın bir an önce satılması, mahiyetinden doğma bir zaruret olduğundan, satışının kolayca yapılabilmesi için resim ve vergilerden ve ardiye ücretinden istisna edilmeleri, maksadı temine yarayan çareler arasında görüldü.

E) Satılması mümkün olup da alıcısı çıkmayan ve Devlet daire ve müesseselerine ve bunların işine yaramadığı takdirde gayesine giren maksadlarda kullanılmak üzere Kızılay cemiyetine verilecek kaçak eşya âlet ve taşıma vasıtaları, hususî ve şahsî menfaat mülâhazaları ile kullanılmayacağı gibi bu idarelere verilen eşya, verildikleri yıla aid ihtiyaçları dışında kalabileceğinden yıllık masraf bütçelerindeki tahsisat ölçüsünü aşan bir masraf yolu olabildi ve bu takdirde almalarına imkân kalmazdı. Bu itibarla bunlardan vergi, resim, bedel ve ardiye ücreti aranmaması uygun görüldü.

Bu mülâhaza, hususî kanunlarına veya taallûkuna göre Devlet idare ve müesseselerine verilecek yasak eşya için de variddir.

Projenin altıncı maddesinin yedinci fıkrası bu düşüncelerle teklif olundu.

6 — A) 25 nci maddenin ilk fıkrasında yapılan ehemmiyetli değişikliklerden birisi, cezası veya değeri 20 liraya kadar olan eşyayı dışardan kaçırarak yurda sokanların, istimal ve istihlak kaçakçılıklarına mahsus olan cezalara tâbi olmayacaklarını ve birinci fıkra mevzuuna giren suçun, başkası tarafından kaçırılarak yurda sokulmuş olan eşyayı kaçak olduğunu bilerek, şahsî ihtiyacında kullanmak üzere satın almak veya bulundurmak, suç olduğunu açıklatan kayıtlardır.

Birinci fıkranın bu günkü şekli de bu mânayı ifade etmekle beraber, Askerî İhtisas mahkemeleleriyle Askerî Temyiz mahkemesinin aksine olarak takarrur eden içtihadı, cenub bölgesinde sırt kaçakçısı denilen ve bir kısım sermaye lilere ücretle hizmet eden sınıfın türemesine yol açmış olduğundan fıkranın başka türlü içtihadı mütehammil olmayacak şekilde değiştirilmesinde zaruret görüldü.

Bu fıkranın, (nezdinde) bulunduranlar şeklinde olan kaydı, - kaçakçının cezadan kurtulmak için yapacağı hilelere mâni olmak üzere - «yanında veya her hangi bir yerde» olarak genişletilmiştir.

Bu maddenin birinci fıkrasının yeni şeklinde, suç ile ceza arasında âdil nisbeti temin etmek için, kaçak inhisar eşyası için de hususî kanununda yazılı miktarda hafif para cezası hükmedilmesi teklif olunmuştur.

İnhisar maddeleri kaçakçılıklarında, tütün, sigara kâğıdı, kibrit ve çakmak ve diğerleri için ayrı ayrı tayin etmek gerek olduğundan, tabakasında bir miktar kaçak tütün ve bir kaç yaprak kaçak sigara kâğıdı bulunan her hangi bir müstehlikten her bir kaçak inhisar maddesi için ayrı ayrı ve maktu olarak 20 şer lira almak, tediye kabiliyeti zayıf köylü halkını, cezası hapse çevrilmek suretile istihsal sahasından uzaklaştırmak ve çok zaman hapishanede kendisini beslemek gibi neticelere varmaktadır. Bu itibarla 25 nci maddenin ilk fıkrasının, kullanılan kaçak inhisar maddeleri miktarda mütenasip cezaya tâbi tutmak esası dairesinde değiştirilmesi uygun görüldü.

Kaçakçılığı bizzat yapmayıp kaçakçıdan ucuz mal almak suretile ahlâkî zafa kapılanların istifadeleri derecesi 20 lirayı aşan hallerde dahi suçlarının mahiyetini bayağı kaçakçılıktan ayrı görmek madelet mülâhazasına daha uygun sayılmış ve cezanın tesiri bütün bütün azaltılmadan yalnız suçlarının mahiyetini değiştirmek suretile bu farkı tebarüz ettirmek gerekli bulunmuş olduğundan

25 nci maddeye, ikinci fıkra olarak bu cihetler ilâve edilmiştir.

B) Cezası yalnız müsadere olan suçlardan başka gümrük kaçakçılıklarında müsadere'nin Türk ceza kanunundaki müruru zaman müddeti dahilinde tatbik olunabileceği, 22 nci maddeyi değiştirmek üzere hazırlanan bu lâyiha'nın 5 nci maddesile teklif olunmuştur.

Müsadere cezası, hüsnü niyetle, yani kaçak olduğunu bilmeden kaçak eşyaya zilyed olan üçüncü şahısların haklarına tesir edemeyeceği aşikâr ve hukukun umumî esasları bunu kâfil ise de, aksi muameleleri ve vatandaşın mülkiyet haklarını ve diğer masuniyetlerini ihlâl edecek takibleri önlemek üzere 25 nci maddenin, teklif edilen 4 neü fıkrası kaleme alınmıştır.

Maddenin bu günkü 3 neü fıkrasında; yakalanan yasak eşyanın cezasından bahsedilmediği ve yasak eşyanın piyasada değeri bulunmadığı için tatbikta güçlükler çıkıyordu. Bunu önlemek üzere fıkraya (ve yasak eşyanın 60 nci maddenin D fıkrasına göre takdir ettirilecek değerinin) ibaresi ve suç kaçakçılık olduğundan evvelce eksik bırakılan yukarıki fıkradaki ceza ilâve olunmuştur.

C) 1701 sayılı kanun meriyetten kalmış ve yerine kaim olan 3437 sayılı kanunda, Tütün inhisarına aid suçlardan hangilerininin 1918 sayılı kanun hükümlerine de tâbi olacakları açıkça gösterilmiştir.

O kanunda, kaçakçılık mahiyetinde sayılan ve 1918 sayılı kanuna da tâbi olacağı tasrih edilmiş olan suçların haricindeki inhisar suçları, yalnız usulsüz ve tezkeresiz nakilden ibaret olmadığından, bu yolda bir tereddüde mahal bırakılmamak ve her suçu hususî kanunun hükümleri ve atıfları dahilinde tatbik etmek üzere 25 nci maddeden, 1701 sayılı kanuna atıf yapılan fıkra çıkarılmıştır.

Ç) Kaçakçılığı men, takib ve tahkik ile mükellef memurların kaçakçılık yapmalarından doğacak mahzur bunlar hakkındaki ceza müeyyidesinin ağırlaştırılmasını gerektirdiğinden son fıkroda bu maksadı temin edecek değişiklik yapılmıştır.

8 — Bir kaçakçılık suçu işleyip de mahkûm olmadan veya mahkûm olduğu cezayı çekmeden yine bir kaçakçılık suçu işleyenlere sürgün cezası vermeğe 40 nci madde metni müsaid bulunmamaktadır. Yalnız mali aczi veya tagayyübü yüzünden evvelce işlediği suça aid ceza infaz edilemiyen ve kaçakçılıkları sürüp giden kimseleri sürgün cezasile mahkûm etmekteki faydaya binaen 40 nci madde teklif edilen şekilde değiştirilmiştir.

Kaçakçılığı ticaret maksadile yapanların bu maksadına mâni olmak ve kendilerini muvakkat bir zaman için olsun, bu gayri meşru ticareti yaptıkları muhitten uzaklaştırmak gayesile bu gibilerinin cezalarına muvakkat sürgün cezasının da ulanabilmesi yerinde görülmüştür.

9 — Türk parası kıymetinin korunması veya tediye muvazenesinin temin ve muhafazası maksadile alman tedbirlerin ihlâl edilmesi vakraları karşısında mevcut müeyyideler maksadı temine yetmediğinden 45 nci maddenin, teklif edilen şekilde tadiline zaruret görüldü.

10 — 50 nci maddenin muhtelif fıkraları, kaza mercilerinin içtihad aykırılıklarına sebebiyet vermiş olduğundan tazyihî ve kaçakçılık davalarında yalan yere şahadet cezasının ağırlaştırılması maksadile madde değiştirilmiştir.

11 — 1701 sayılı kanun, 3437 sayılı kanunla kaldırılmış ve heyetlere aid vazifeler sulh mahkemelerine verilmiş ve 3437 sayılı kanunun 107 nci maddesinin son fıkrası da, hususî kanunlarla 1701 sayılı kanunun 69 neü maddesine atfedilen hallerde, 107 nci madde hükmü cereyan edeceğini yazmış olduğundan, değişiklikler sırasında, tenazurun temini de düşünülerek 55 nci madde düzeltilmiştir.

12 — 24 neü maddede yapılan değişiklikler, bu eşyanın sif değerinden muhbir ve müsadirlere ikramiye ayıran 60 nci maddenin de değiştirilmesi zarureti doğurdur.

Esasen 60 nci maddenin bu günkü meri şeklinin, ikramiye hisselerini peşin ve hüküm ve tahsile bağlı iki tertib olarak tayin etmesinden mahzurlar ve maksadı kaybeden neticeler doğmakta idi.

Bu mahzurların başında, çoğu muhafaza erlerinden ibaret olan müstehliklerin, hüküm ve tahsile muallâk ikramiye hisselerini alamadan terhis olunmaları keyfiyeti gelmektedir. Bu iki sebebe binaen 60 nci maddenin yeni şeklinde, yakalanan eşya için verilecek ikramiyelerin zabtı müteakib ve bütçelerden verilmesi ve ancak delili bulunmayan kaçakçılık vakalarında son tahkikatın açılmasına karar verilinceye kadar geciktirilebilmesi esası konmuştur.

Şu kadar ki, kaçak diye tutulan eşyanın geri verilmesine mahkemenin karar vermesi halinde verilen ikramiyeler geri alınmayacağından Hazineyi zarardan kurtarmak üzere ikramiye nisbetlerinin % 25 den % 15 e indirilmesi, yani daha az fakat daha emin bir ikramiye sistemi konması muvafık görülmüştür.

Kaçığı men, takib ve tahkik ile mükellef kimselerin, kendi çalışma muntakalarında duydukları kaçığı ihbar etmeleri mukabilinde ikramiye hisseleri almaları, bazı mahzurlara yol açtı. Bu gibilerden bazıları, kaçığı bilfiil tutmakla mükellef iken ihbara yeltenerek daha tehlikesiz bir yola aynı nisbette ve hatta daha çok ikramiye hissesi almağı tercih ediyorlar ve bu suretle takib ve yakalama işi hiç değilse gecikiyor.

Bundan başka, kendilerine yapılan ihbarları gizleyerek yerine kendilerini ikame etmek suretile bazı hakları ihlâl ediyorlar.

2250 sayılı kanunun 3 neü maddesinde yazılı tazminatlar kaçığın taallük ettiği idareler bütçesinden verilecektir ve bütçelerde bu masraf için açılan tazminat tertibi, mütehavvil tahsisat olarak konmaktadır. Ancak işlenen kaçakçılık suçlarının icab ettireceğı tazminat mikdarını tayin ve ona göre bütçeye tahsisat konulmasına imkân yoktur.

Muhasebei umumiye kanununun 48 nei maddesi tazminattan bahsetmediğinden şimdiye kadar tazminat karşılığı irad kaydedilen paraların masraf bütçesine tahsisat olarak geçirilmesi muvazenei umumiye kanununun H cetvelinde meriyeti teyid edilen bir madde ile temin edilmekte bulunuyordu.

Bu cetvelin kaldırılması kararı üzerine 2550 sayılı kanunun 2 nei maddesine ek bir fıkra ile maksad temin edilmiş ise de, İnhisarlar idaresi bütçesine taallük eden tahsisata aid hükümlerle birlikte ve bir madde içinde ifadesi daha doğru görülerek bu fıkralar kaleme alındı.

İnhisar altında bulunan oyun kâğıdı, kibrit, çakmak ve çakmak taşı kaçakçılıklarından dolayı verilecek ikramiye ve tazminatın İnhisarlar umum müdürlüğü bütçesinden verileceğı, bu idarenin bütçe kanununda yazılıdır.

Bu hükmün 1918 sayılı kanunun 60 nei maddesinde yer bulması uygun görüldü. Bu türlü kaçakçılıklardan ötürü tahsil edilecek para cezalarının da 60 nei maddeye göre muameleye tâbi tutulmasını ifade maksadile maddeye bir fıkra kondu.

11 — İkramiye sisteminin aldığı yeni şekle göre 61 ve 62 nei maddelerin ve bu kanunun mevzuuna alman 3327 sayılı kanunun yeri kalmamış olduğundan bu maddelerin kaldırılması teklif olunmuştur.

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Adliye encümeni
Esas No. 1/61
Karar No. 22

8 - I - 1940

Yüksek Reisliğe

Kaçakçılığın men ve takibine dair olan 1918 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve iki maddesinin kaldırılması hakkında Gümrük ve inhisarlar vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 15 - XII - 1938 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası Adliye encümenine havale buyurulmakla, Gümrük ve inhisarlar vekili Raif Ka-

radeniz ve Hükuk müşaviri huzurile tedkik ve müzakere olundu.

Kaçakçılığın men ve takib işlerinde, bilhassa ev aramalarında gümrüklerde yolcu muayenelerinde, kaçırılan veya kaçırılmış sanılan eşyanın memleket dahilinde takibinde ve kaçakçılara tayin olunan cezalarda 1918 sayılı kanunun ihtiyaçlara kâfi hüküm ihtiva etmemesi ve

kaçak eşyaya tatbik olunan usullerin bazı suiniet eshabının kanunsuz hareketlerini gizlemelerine ve tatbikatta bir takım zararlı ihtilâtlar zuhuruna sebebiyet vermesi mezkûr kanunda tadilât yapılmasını zarurî kıldığı ifadesile lâyihanın sevkinin icab ettiren ve Gümrük ve inhisarlar vekili tarafından izah edilen sebepler dinlenmiş ve lâyiha encümenince esas itibarile kabul ve tedkike şayan görülmüştür.

Hükûmetçe hazırlanan kanun lâyihasında madde numaraları 1918 sayılı kanunun hükümden kaldırılmak istenen maddelerinin mütenazırı olarak kanun tekniğine uygun şekilde düzeltilmiş ve değiştirilen maddelerin numaraları bu kanunun birinci maddesinde zikrolunmuştur.

Hususî evlerle müstemilâtında aramaya dair hüküm vazeden Hükûmet teklifinin birinci maddesi 8 nci madde olarak ve Türkiyeye giren yolcuların beyanlarına muhalif olarak gümrükten gizledikleri eşyalar ve bu eşyaları kaçırmak isteyenler hakkında hükmü ihtiva eden ikinci maddesi de 14 ncü madde olarak kabul edilmiş ve mezkûr maddeler bazı ibare değişiklikleriyle yeniden tanzim kılınmıştır.

Hükûmet teklifinin üçüncü maddesi 18 nci ve 4 ncü maddesi 20 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Beşinci maddenin 3 ncü fıkrasına (veya takibi müruru zamana uğrayan) ibaresi ilâve edilmiş ve bu madde 22 nci madde olarak alınmıştır.

Musadere edilen eşyanın satışları için hükümler ihtiva eden Hükûmet teklifinin altıncı maddesi kaçakçılığın menî gayesini temin edebilecek mahiyette görülmemiş ve mezkûr maddenin üçüncü fıkrası da ancak satılmıyan eşyanın Kızılay ve Çocuk esirgeme kurumlarına verileceği kaydini ihtiva ettiğinden mezkûr cemiyetler ihtiyaçlarına elverişli bir çok eşya bulunabileceği derpiş edilerek bu madde Gümrük ve inhisarlar vekilile Kızılay kurumu mümessilinin de mütaleaları alındıktan sonra yeniden ve 24 ncü madde olarak tanzim edilmiştir.

Musadere edilmiş ve edilecek olan eşyaların ufak bir bedelle hayır müesseselerine verilmesi bir kısım eşyaların satıldığı takdirde gümrükten kaçırılmış aynı cins eşyayı maskelemek gibi suiniet sahibi eşhasın Hazine ve millî sanayi aleyhine temine kalkışacakları

menfaatlere de mâni bir tedbir olmak itibarile Çocuk esirgeme kurumu ile Kızılay cemiyetinin işlerine yarayan eşyanın, sıf kıymetinin yüzde 25 i (bu eşyaya taallük eden muhbir ve musadir haklarını temin etmek üzere) mukabilinde mezkûr cemiyetlere terki encümenince muvafık görülmüştür. Çocuk esirgeme ve Kızılay kurumlarının işine yararıyan veya bu cemiyetler tarafından sıf kıymetinin yüzde 25 i verilmek istenmiyen eşyaların memleket dahilinde satılması kaçakçılığı maskeler mahiyette görüldüğü takdirde sanayiinin de himayesi mülâhazasile bu kısım eşyanın imha edilmesi muvafık olacağı düşünülmüş ve bu hususu da temin edecek şekilde madde tadilen kaleme alınmıştır.

Hükûmet teklifinin 7 nci maddesi bazı ibare tashihleriyle 25 nci madde olarak kabul edilmiştir.

8 nci madde 40 ncü madde olarak ve birinci fıkrasındaki (muvakkat sürgün cezası) yerine (iki seneden aşağı olmamak üzere sürgün cezası) hükmolunacağı şeklinde yazılmak ve 2 nci 3 ncü fıkralardaki sürgün cezasının iki seneden fazla olamayacağına dair maddenin sonuna bir fıkra ilâve edilmek suretile tadilen kabulü muvafık görülmüştür.

9 ncü maddenin son fıkrası tayyedilerek ve madde numarası 45 şeklinde tashih olunarak maddenin diğer fıkraları aynen kabul edilmiştir.

50 nci madde metninin tatbikatta içtihad ihtilâflarına yer vermesi itibarile tadili Hükûmetçe teklif edilmişse de madde bir cürüm için müteaddid cezaları ihtiva ettiğinden bu cihet muvafık görülmemiş ve ceza kanununun alâkalı maddelerine atfı yapılmakla iktifası tercih edilmiş ancak hâdisenin kaçakçılığa taallük etmesi encümenimizce de bir teşdit sebebi addedilerek ceza nisbeti arttırılmak suretile madde yeniden tanzim dılmıştır.

Hükûmet teklifinin 11 nci maddesi 55 nci madde olarak ve ibare tashihi ile kabul edilmiş ve 12 nci maddesi ceza kanununun umumî hükümleri dairesinde ve 55 nci madde olarak tadilen kaleme alınmıştır.

Tutulmuş kaçak eşyadan, takib ve musadere işlerinde yararlık gösterenlere verilecek ikramiye nisbetlerini tayin ve tesbit maksadile teklif edilen 13 ncü madde encümenince tadilen kabul edilen

24 ncü madde ile irtibat ve alâkası dolayısıyla o madde hükümlerine uygun şekilde yeniden ve 60 ncü madde olarak kaleme alınmıştır.

Muvakkat madde dahi bu maksadları temin eder şekilde ve kaçak eşya stoklarının onlara tallûk eden muhbir ve musâdir hakları dolayısıyla eski hükümler dairesinde satışı bu kanunla istihdaf edilen gayeleri ihlâl edecek mahiyette görülmüş ve bu eşyaya Kızılayın ihtiyacı son hâdiseler dolayısıyla artmış olduğundan mevcut stoklar ve onların bedellerinden verilecek ikramiyeler hakkında da bu esasların tatbikını teminen muvakkat madde yeniden yazılmıştır.

1918 sayılı kanunun 61 ve 62 nci maddelerile 3327 sayılı kanun hükümlerinin ilgasına dair olan Hükümetin 13 ncü maddesi ikinci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Bu suretle hazırlanan kanun lâyihasile mazbata havalesi veçhile Bütçe encümenine tevdi kılınmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye En. Reisi	Bu M. M.	Kâtib
Çorum	Rize	Konya
<i>Münir Çağıl</i>	<i>Fuad Sirmen</i>	<i>G. Gültekin</i>
Antalya	Bingöl	Bursa
<i>N. Aksoy</i>	<i>Feridun Fikri</i>	<i>Atıf Akgüç</i>
Gaziantep	Hatay	Kastamonu
<i>Ö. A. Aksoy</i>	<i>Hamdi Selçuk</i>	<i>Abidin Binkaya</i>
Kayseri	Konya	Mardin
<i>R. Özsoy</i>	<i>F. Gökbudak</i>	<i>H. Menemencioglu</i>
Rize	Sinob	Trabzon
<i>Dr. S. A. Dilemre</i>	<i>C. Atay</i>	<i>F. A. Barutçu</i>

Hatay mebusu Hamdi Selçuk 50 ncü maddeye muhaliftir.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 35
Esas No. 1/61

13 - I - 1940

Yüksek Reisliğe

Kaçakçılığın men ve takibine dair 1918 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Başvekâletin 21 - XII - 1938 tarih ve 6/5108 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Adliye encümeni mazbatasıyla birlikte encümenimize tevdi edilmekle Gümrük ve inhisarlar vekili Raif Karadeniz hazır olduğu halde okundu ve konuşuldu:

Hükümetin mucib sebebler lâyihasında ve Adliye encümeni mazbatasında tafsilen izah edildiği veçhile 12 - I - 1932 tarihinde meriyet mevkiine giren kaçakçılığın men ve takibine dair olan 1918 sayılı kanunun, bu güne kadar tatbikat ile elde edilen neticelere göre, bazı hükümlerinde değişiklikler yapılması zarureti hâsıl olduğu ve lâyihanın bu maksadla tanzim edilmiş bulunduğu anlaşılacakla lâyiha esas itibarıyla Encümenimize de tekdik ve kabule şayan görülmüş ve Adliye encümeninin hazırladığı metin üzerinde müzakere icra edilerek sebepleri aşağıda izah edilen bazı değişiklikler yapılmıştır.

Kanunun 8 ncü maddesi kaçakçılık suçlarının

dan dolayı yapılacak arama usullerinden bahsetmekte olup lâyihada arama sırasında suç delili olarak ele geçirilen veya suçun isbatına yarayacak olan evrakın tefrik ve tayinine dair bazı değişiklikler yapılmaktadır. Buna nazaran elde edilecek bu kabil evrakın sahipleri veya yakınları bulunmadıkları takdirde muhtarın veya köy ihtiyar heyetinden iki kişinin huzur ile mühürlenerek tanzim edilecek zabıt varakasıyla birlikte kaçakçılık tahkikatını yapanlara verilmesi ve bunlar tarafından yine sahibi hazır olduğu halde mühür açılarak evrakın tedkiki ve suçla alâkalı olanlar ayrılarak tahkikat evrakile birlikte Cümhuriyet müddeiumumiliğine gönderilmesi esası vazedilmektedir.

Arama sırasında suç delili olabilecek evrakın tedkiki hakkında umumî hükümlere istisna teşkil edecek bir usul konması, kaçakçılığın en çok işlendiği sahilde ve hudud boyları gibi yerlerin hâkimlerin bulunduğu kaza merkezlerinden uzak mesafelerde bulunması hasebile lüzumlu ve lüzumsuz bir çok kâğıd ve defterlerin nakli husu-

sunda külfet ve vakit ziyamı istilzam etmesi zaruretinden ileri gelmesine göre tecviz edilmiş ise de bu kabül evrakı önce gören askerî ve sivil muhafaza memurlarının bunların mahiyetini takdire kifayetleri bulunamayacağından bunlar tarafından maddede yazılı surette evrakın toplanarak mühürlendikten sonra kaçakçılık tahkikatını yapan memurlara gönderilmesi ve bu memurların da kimler olduğunun madde metninde tesbiti ve evrakın mühürlenerek muhafaza altına alınması muamelesinde sahibinin veya bulunmadığı takdirde huzuru iktiza eden kimsele- rin maddede tayini ve tedkik sırasında da yine sahibinin hazır bulunması ve bulunmadığı ve bulunmadığı zaman kimlerin bulundurulması lâzımlı geleceğinin de tasrihi suretile maddeye hükümler konulması Encümenince muvafık görülerek bu madde o suretle kaleme alınmıştır.

Adliye encümeninin kabul ettiği 14, 18, 20 ve 22 nci maddeler Encümenimizce de aynen kabul edilmiştir.

Değiştirilen 24 ncü maddeye gelince :

Bu madde Gümrük ve inhisarlar idarelerince müsadere edilen kaçak eşyanın sif kıymetlerinin % 25 i mukabilinde Kızılay veya Çocuk esirgeme kurumlarına verilmesi ve bunların işlerine yaramayan eşyanın kaçakçılığı kolaylaştıracak neviden ise imhası ve bunun gayrisinin de mezada çıkarılarak en çok artırana verilmek üzere satılması hükmünü ihtiva etmektedir.

Encümenimizce bu madde hükmü esas itibarile musib görülmekle beraber bu kurumların işine yaramayan eşyanın satışının bir usul dahilinde cereyanını temin için eşyanın cinsine, mahallin icablarına ve diğer sebeblere göre bu usulün serbestçe Gümrük ve inhisarlar vekâletince tesbitinin muvafık olacağı nazara alınarak maddeye bu yolda bir kayid ilâve edilmiş ve kaçakçılığa vasıta veya onu teshil edecek neviden olan ve imhası derpiş edilen eşyanın da resmî daire ve müesseselerle hayır cemiyetlerince istenirse, satılmamak kaydıla bedelsiz olarak kendilerine verilmesini temin eder bir hükmün de ilâvesi münasib görülerek madde bunları ihtiva eder şekilde yeniden yazılmıştır.

25 ve 40 nci maddeler aynen kabul edilmiştir.

1918 sayılı kanunun 45 nci maddesi resme tâbi olmayan ihraç eşyasını Gümrük ve inhisarlar idarelerince tesbit edilen kapılardan gay-

ri yerlerden memleket haricine çıkaranları 5 liradan 50 liraya kadar hafif para cezasile cezalandırılacağını göstermektedir. Lâyiha ile bu ceza artırıldığı gibi ihracat yapanların gümrüklere verecekleri beyannamelerde cins, nevi, miktar, menşe ve gönderileceği yerler hakkında yanlış beyanda bulunanların da aynı cezaya tâbi olmaları hükmü vazedilmiş ve ayrıca bu fiil ve hareket Devletin tediye muvazenesine veya Türk parasının kıymetinin korunmasına aid tedbirlere tesir ederse mahsus kanunlarına tevfiikan daha ağır cezaya tâbi tutulmuştur.

Verilen izahata göre Türk parası kıymetinin korunması hakkındaki kanuna müsteniden İcra Vekilleri Heyetince ısdar edilen kararnemelerle maddenin bu hususa aid hükmü temin edilmekte olduğu anlaşıldığından iktisadî icab ve ihtiyaçlara göre zaman, zaman Vekiller Heyetince takdir edilerek tatbik edilmesi daha uygun olan bu tedbirlerin kaçakçılık kanununda esas hükümler arasında yer almasını isabetli görmeyen encümenimiz bu hususa mütedair bulunan kaydın maddeden çıkarılmasını tensib ederek maddeyi yeniden kaleme almış, ancak; tediye muvazenesini ve Türk parasının kıymetinin korunmasını alâkalandıran ve istatistik muameleleri gibi bazı hususî kanun hükümlerinin mahfuz olduğunu fıkraya konan bir kayid ile işaret etmiştir.

Adliye encümenince tanzim edilen 50, 55, 56 ve 60 nci maddeler aynen kabul edilmiş ve bazı kanunların ilgasına mütedair lâyihamın ikinci maddesinde ibare değişikliği yapılmıştır.

Muvakkat madde bazı kelime değişiklikleri yapılarak ve 3 ve 4 ncü maddeler de aynen kabul edilmiştir.

Yukarıda arzedilen değişikliklerle hazırlanan kanun lâyihası Umumî Heyetin tasvibine arzedilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Reis	Reis V.	M. M.
Kırklareli	Kastamonu	Kocaeli
B. Denker	T. Coşkan	Salâh Yargı
Bolu	Bursa	Elâzığ
Dr. Zihni Ülgen	N. Ayas	M. F. Altay
Giresun	İçel	İsparta
M. Akkaya	T. C. Beriker	Mükerrerem Ünsal
İsparta	Kayseri	Kayseri
R. Ünlü	S. Serim	S. H. Ürgüblü

Konya R. Türel	Kütahya A. Tiridođlu	Malatya M. Öker	Sayhan D. Arıkođlu	Sayhan Naci Eldeniz	Trabzon Sırrı Day
Maras M. Bozdođan	Mardin R. Erten	Muđla H. Kitabcı	Urfa Sami İşbay	Yozgad A. Sungur	Yozgad S. İöz

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Kaçakçılığın men ve takibine dair 1918 sayılı kanunun bazı maddelerini değiştiren ve bu kanunun 61, 62, nci maddelerini kaldıran kanun lâyihası

MADDE 1 — Kaçakçılığın men ve takibine dair 1918 sayılı kanunun 8 nci maddesinin C bendinin (arama sırasında) diye başlayan 4 ncü fıkrası aşağıda yazıldığı gibi değiştirilmiştir :

Arama sırasında kaçakçılık suçunun işlendiğini gösteren veya bu suçun isbatına yarayacak olan evrak bulunursa sahibinin veya mümeyyiz olan hısımlarının, bunlar bulunmadığı takdirde bu fıkranın 2 nci bendinde yazılı kimselerin huzur ile bir zarfın içine konularak mühürlenir ve aramayı yapan kimselerce almarak zabıt varakasının aslı ile birlikte tahkikat yapanlara verilir.

Kaçakçılık tahkikatını yapanlar tarafından sahibinin huzur ile bu zarf en kısa bir zamanda açılarak tedkik edilir ve suçun işlendiğini gösterenlerle suçun isbatına yarayanlar ayrılarak tahkikat kâğıtları ile birlikte Cümhuriyet müddeiumumiliğine ve askerliğe aid olan evrak da en yakın adli âmire gönderilir, diğerleri imza mukabilinde hemen sahibine iade edilir.

Zabıt muamelesine karşı alâkalılarca ceza muhakemeleri usulü kanununda yazılı sebep ve usul dairesinde vazifeli merciler nezdinde itiraz olunabilir :

ADLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Kaçakçılığın men ve takibine dair 1918 sayılı kanunun bazı maddelerini değiştiren ve bu kanunun 61 ve 62 nci maddelerini ve 3327 sayılı kanunu kaldıran kanun lâyihası

MADDE 1 — Kaçakçılığın men ve takibine dair olan 1918 sayılı kanunun 8, 14, 18, 20, 22, 24, 25, 40, 45, 50, 55, 56 ve 60 ncı maddeleri aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

Madde 8 — Hususî evlerle müstemilâtda arama :

A - Mahallin en büyük idare âmirinin ve-receği yazılı izinle ;

B - Salâhiyetli memurun izni bulunmadığı halde köylerde muhtar veya vekilinin ve bunlar da bulunmadığı takdirde ihtiyar heyetinden iki kişinin huzur ile ;

C - Arama izni verenlerin evlerinde arama icab ettiği takdirde mafevk idare âmirinin izn ile yapılır.

Hususî ev aramaları salâhiyetli memurlarca, ihtiyar heyetleri arasından ve bulunmadığı takdirde mahalle veya köy halkından en az iki kişinin huzur ile yapılır. Muvazzaf ve müstahdem zabitlerle askerî memurların oturdukları yerlerde arama, mafevk veya hemrütbe bir zabitin huzur ile yapılır.

İzin veren makamın işarı üzerine aramada bulunacak zabitin izamına askerî merciler mecburdur.

Arama sırasında kaçakçılık suçunun işlendiğini gösteren veya bu suçun isbatına yarayacak olan evrak bulunursa sahibinin veya mümeyyiz olan hısımlarının, bunlar da bulunmadığı takdirde bu maddenin B. bendinde yazılı kimselerin huzur ile mühürlenir ve aramayı yapan kimselerce almarak zabıt varakasının aslı ile birlikte tahkikat yapanlara verilir.

Bu mühür, kaçakçılık tahkikatını yapanlar

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Kaçakçılığın men ve takibine dair 1918 sayılı kanunun bazı maddelerini değiştiren kanunun lâiyhası

MADDE 1 — Kaçakçılığın men ve takibine dair olan 7 - I - 1932 tarih ve 1918 sayılı kanunun 8, 14, 18, 20, 22, 24, 25, 40, 45, 50, 55, 56 ve 60 ncı maddeleri aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir.

Madde 8 — Hususî evlerle müstemilâtında arama:

A) Mahallin en büyük idare âmirinin vereceği yazılı izinle,

B) Salâhiyetli memurun izni bulunmadığı halde köylerde muhtar veya vekilinin ve bunlar da bulunmadığı takdirde ihtiyar heyetinden iki kişinin huzurile,

C) Arama izni verenlerin evlerinde arama icab ettiği takdirde mafevk idare âmirinin iznile yapılır.

Hususî ev aramaları salâhiyetli memurlarca, ihtiyar heyetleri arasından ve bulunmadığı takdirde mahalle veya köy halkından en az iki kişinin huzurile yapılır. Muvazzaf ve müstahdem subaylarla askerî memurların oturdukları yerlerde arama, mafevk veya hemrütbe bir subay huzurile yapılır.

İzin veren makamın işarı üzerine aramada bulunacak subayın izamma askerî merciler mecburdurlar.

Arama sırasında kaçakçılık suçunun işlendiğini gösteren veya bu suçun isbatına yarayacak olan evrak bulunursa sahibinin veya mümeyyiz olan hısımlarının, bunlar da bulunmadığı takdirde bu maddenin «B» bendinde yazılı kimselerin huzurile mühürlenir ve aramayı yapan kimselerce almarak zabıt varakasının aslı ile birlikte tahkikat yapan gümrük muhafaza kıtaları subaylarile gümrük ve muha-

Hü.

- Ad. E.

tarafından sahibinin huzurile en kısa zamanda açılarak evrak tedkik edilir ve suçun işlendiğini gösterenlerle suçun isbatına yarayanlar ayrılarak tahkikat kâğıdlarıyla birlikte Cümhuriyet müddeiumumiliğine ve askerliğe aid olan evrak da en yakın adli âmire gönderilir. Diğerleri imza mukabilinde hemen sahibine iade edilir. Zabıt muamelesine karşı alâkahılarcı ceza muhake-meleri usulü kanununda yazılı sebep ve usul dairesinde vazifeli merciler nezdinde itiraz olunabilir.

Kaçak eşya ile girilirken veya çıkılırken görülen veyahud kaçakçılık sayılan her hangi bir işin yapıldığı zahiri delillerile tesbit edilen yerlerde usulü dairesinde ve hemen aramak için gündüz izin almağa lüzum yoktur.

Bu hallerde arama A, B, C fıkraları hükümleri dairesinde geceleyin de yapılır.

MADDE 2 — O kanunun 14 nci maddesine aşağıda yazılı fıkra eklenmiştir :

Ancak, arama gümrükten kaçırmak maksadile sandık, bavul, çanta ve bunlara benzer eşya kaplarında gizli tertible yaptırılmış yerlerden veya üstünde veya bagajlarında bulundurduğu eşyaların gizli yerlerinden veya yastık, yorgan ve şiltelerin içinden çıkarılan veyahud ayakkaplarına yerleştirilmiş, vücudlarına sarılmış ve sıkıştırılmış olarak bulunan resme veya inhirasa tâbi eşya müsadere edilmekle beraber, bunu yapan yolcular hakkında bu faslm ikinci kısmında yazılı hükümler tatbik olunur.

MADDE 3 — O kanunun 18 nci maddesine aşağıda yazılı fıkra eklenmiştir :

Bu eşyayı 14 nci maddenin 2 nci fıkrası dairesinde gizleyerek kaçırın veya kaçırmaya teşebbüs edenler hakkında bu faslm ikinci kısmı hükümleri tatbik olunur.

Madde 14 — Türkiyeye giren yolcuların beyanlarına muhalif olarak üzerlerinde veya eşyaları arasından çıkan gümrük resmine veya inhisara tâbi eşya müsadere olunur.

Ancak, yolcuların beyanlarını müteakib yapılan arama sonunda gümrükten kaçırılmak maksadile sandık, bavul, çanta ve bunlara benzer eşya kaplarında veya bunların muhteviyatında gizli tertible yaptırılmış yerlerden veya üstünde bulundurduğu eşyaların gizli yerlerinden veya yastık, yorgan ve şiltelerin içinden çıkarılan veyahud ayakkaplarına yerleştirilmiş, vücudlarına sarılmış ve sıkıştırılmış olarak bulunan resme veya inhisara tâbi eşya müsadere edilmekle beraber bunu yapan yolcular hakkında bu faslm ikinci kısmında yazılı hükümler tatbik olunur.

Madde 18 — Türkiyeye giren veya Türkiyeden çıkan yolculara idhali veya ihracı memnu eşya bildirilir. Bu bildirişten sonra kendilerinin beyanları hilâfına olarak üzerlerinde veya eşyaları arasında memnu eşya çıkarsa bunların müsaderesine ve kıymetinin beş misli ağır para cezasına hükmolunur.

Memnu eşya sahibi para cezasını gümrük id-

B. E.

faza idareleri âmirlerine verilir.

Bu mühür kaçakçılık tahkikatını yapanlar tarafından sahibinin huzurle, sahibi gelmez veya belli olmazsa ihtiyar heyetinden veya o yerde oturan kimselerden iki kişi bulundurulacak en kısa zamanda evrak tedkik edilir ve suçun işlendiğini gösterenlerle suçun isbatına yarayanlar ayrılarak tahkikat kâğıdlarıyla birlikte Cümhuriyet Müddeiumumiliğine ve askerliğe aid olan evrak da en yakın askerî adli âmire gönderilir. Diğerleri imza mukabilinde hemen sahibine iade edilir. Zabıt muamelesine karşı alâkalırlarca ceza muhakemeleri usulü kanununda yazılı sebep ve usul dairesinde vazifeli merciler nezdinde itiraz olunabilir.

Kaçak eşya ile girilirken veya çıkılırken görülen veyahud kaçakçılık sayılan her hangi bir işin yapıldığı zahiri delillerle tesbit edilen yerlerde usulü dairesinde ve hemen aramak için gündüz izin almağa lüzum yoktur.

Bu hallerde arama (A, B, C) fıkraları hükümleri dairesinde gece dahi yapılır.

Madde 14 — Adliye encümeninin kabul ettiği 14 ncü madde aynen

Madde 18 — Adliye encümeninin kabul ettiği 18 nci madde aynen

Hü.

Ad. E.

MADDE 4 — O kanunun 20 nci maddesi aşağıda yazıldığı gibi değiştirilmiştir :

Hakikate aykırı beyanname vermekle veya her hangi bir hile veya suiistimal ile muamelesi yaptırılarak eksik resim ve vergi verilmek veya hud vergi ve resimleri verilmeksizin verilmiş ve muamelesi yaptırılmış veya vergi ve resme tâbi olduğu halde muafiyete tâbi mal gibi gösterilmek suretile memlekete eşya soktukları anlaşılmalarda hakkında bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir. Bundan başka, vergi ve resimleri verilmeyen eşyanın o yerdeki resimlenmiş piyasada değerinin iki katı ve eksik vergi ve resim verilerek geçirme hallerinde bu eksikliğin beş katı ağır para cezasına da hükmolunur.

Bu hareketlere iştirak eden memurlar hakkında verilecek ceza bir kat arttırılır.

MADDE 5 — O kanunun 22 nci maddesi aşağıda yazıldığı gibi değiştirilmiştir :

Kaçakçılık suçları hakkında Türk ceza kanunundaki müruru zaman hükümleri cereyan eder.

Bu kanunun yalnız musadereyi emrettiği ve başka bir ceza tayin etmediği yerlerde, musadere edilecek gümrük resmine tâbi eşya ancak vakanın işlendiği sırada musadere edilebilir.

Musadere hakkı düşen eşya için bedel, resim ve ceza dahi aranmaz.

Müsadere kararı katğileşmeden suçlusu ölen veya suçu affe veya müruru zamana uğrayan ;

A - Gümrükten kaçırılırken yakalanmış ve gümrük elinde kalmış resme tâbi eşya, yurda sokmak isteyen sahibine vergi ve resimleri ve o eşyaya taallük eden ardiye, nakliye ve hammaliye gibi alacakları almarak iade edilir. Harice çıkarılmak istenildiği halde vergi ve resim dahi aranmayıp yalnız ardiye, nakliye ve hammaliye gibi alacaklar varsa bunlar alınır.

B - Gümrük kaçağı olduğu şüphesi üzerine

resine rızasile verirse keyfiyet gümrük idaresince tutulacak ve kendisine imza ettirilecek zabıt varakasına derç ile iktifa olunarak hakkında takibat yapılmaz ve kendisinin mahkemeye müracaat hakkı da sakıt olur.

Bu eşyayı 14 ncü maddenin 2 nci fıkrası dairesinde gizleyerek kaçırnanlar veya kaçırmağa teşebbüs edenler hakkında bu faslm ikinci kısmı hükümleri tatbik olunur.

Madde 20 — Hakikate aykırı beyanname verilmek veya her hangi bir hile veya suiistimal ile muamelesi yaptırılarak eksik resim ve vergi verilmek veyahud vergi ve resimleri verilmeksizin verilmiş ve muamelesi yaptırılmış veya vergi ve resme tâbi olduğu halde muafiyete tâbi mal gibi gösterilmek suretile memlekete eşya soktukları anlaşılmalarda hakkında bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir. Bundan başka vergi ve resimleri verilmeyen eşyanın o yerdeki resimlenmiş piyasa değerinin iki katı ve eksik vergi ve resim verilerek geçirme hallerinde bu eksikliğin beş katı ağır para cezası hükmolunur.

Bu hareketlere iştirak eden memurlar hakkında verilecek ceza bir kat arttırılır.

Madde 22 — Kaçakçılık suçları hakkında Türk ceza kanununun müruru zaman hükümleri cereyan eder.

Bu kanunun yalnız musadereyi emrettiği ve başka bir ceza tayin etmediği yerlerde, musadere edilecek gümrük resmine tâbi eşya ancak vakanın işlendiği sırada musadere edilebilir.

Musadere hakkı düşen veya takibi müruru zamana uğrayan eşya için bedel ve resim aranmaz.

Musadere kararı katğileşmeden suçlusu ölen veya suçu affe veya müruru zamana uğrayan :

A) Gümrükten kaçırılırken yakalanmış ve gümrük elinde kalmış resme tâbi eşya, yurda sokmak isteyen sahibine vergi ve resimleri ve o eşyaya taallük eden ardiye, nakliye ve hammaliye gibi masrafları almarak iade edilir. Harice çıkarılmak istenildiği halde vergi ve resim dahi aranmayıp yalnız ardiye, nakliye ve hammaliye gibi masraflar varsa bunlar alınır.

B. E.

Madde 20 — Adliye encümeninin kabul ettiği 20 nci madde aynen

Madde 22 — Adliye encümeninin kabul ettiği 22 nci madde aynen

Hü.

yurd içinde yakalanmış resme tâbi eşyanın iadesinde vergi ve resim dahi aranmaz.

C - Yasak veya inhisara tâbi eşya iade edilmez.

MADDE 6 — O kanunun 24 ncü maddesi aşağıda yazıldığı şekilde değiştirilmiştir :

1 - 23 ncü maddenin 3 sayılı bendine ve 48 nci maddeye göre Gümrük ve inhisarlar idarelerine veya bunların bulunmadığı yerlerde mal memurlarına teslim olunan veya bu idarelerce ele geçirilen kaçak eşya, âlet ve taşıma vasıtaları, musaderesi kararı katgileştikten sonra, bunlara terettüb eden her türlü vergi ve resimleri müşterisine aid olmak şartile ve mezad usulile satılır; bu suretle alıcısı çıkmayan eşya - yurddan çıkarılması yasak olanları müstesna - yabancı bir memlekete ihraç edilmek kaydile ve vergi ve resim aranmaksızın aynı usulle satılır.

Her iki şekilde de satılan eşya için alıcıdan ardiye ücreti aranmaz.

2 - Yurddan çıkarılması yasak eşyadan yurd içinde alınıp satılması veya kullanılması yasak olmayanları, musadere kararının katgileşmesi üzerine mezad usulile satılır.

Satışlar için, satış yapılacak yerin ve satılacak eşyanın hususiyetleri göz önünde tutularak, ilânlarda, 15 günden az ve üç aydan çok olmamak şartile müzayede tarihi tayin edilir; bu üç aylık müddet uzatılamaz.

3 - Satılamıyan eşya, âlet ve taşıma vasıtaları, münasebet ve alâkası bulunan Devlet daire ve müesseselerine veya gayesine giren maksadlarda kullanılmak kaydile Kızılay cemiyetine verilir.

4 - Ferdlerin yurda sokması, yurd içinde kullanması veya yurddan çıkarması yasak olan eşya, hususî kanunlarında nereye verileceği hakkında sarahat varsa oraya ve böyle sarahat bulunmayan hallerde, taallûk ve münasebeti olan Devlet idare ve müesseselerine ve inhisara tâbi eşya inhisar idaresine verilir.

5 - Üçüncü fıkrada yazılı yerlerin işine yaramayan veya 4 ncü fıkraya göre bir yere verilmesi gerekmeyen ve yurd içinde satılması da caiz bulunmıyan veya alıcısı çıkmıyan eşya,

Ad. E.

B) Gümrük kaçağı olduğu şüphesi üzerine yurd içinde yakalanmış resme tâbi eşyanın iadesinde vergi ve resim dahi aranmaz.

C) Yasak veya inhisara tâbi eşya iade edilmez.

Madde 24 — 23 ncü maddenin üçüncü bendine ve 48 nci maddeye göre teslim olunan kaçak eşya, âlet ve taşıma vasıtaları, hakkındaki musadere kararı katgileştikten sonra, başkalarına satılmamak kaydile Kızılay veya Çocuk esirgeme kurumlarına sif kıymetlerinin yüzde 25 i karşılığında verilir.

Sif kıymetler eşyanın bulunduğu hale göre alâkalı idarelerce zaptı müteakib takdir edilir. Bu kurumların işine elvermeyen veya sif değerinin yüzde yirmi beşi ödenmek istenmiyen eşyadan, benzerleri kaçak eşyanın sürümünü kolaylaştıracak neviden olanları imha edilir. Hangi eşyanın bu neviden olduğu Gümrük ve inhisarlar vekilligince zaman zaman tesbit edilir.

Bu neviler dışında kalan eşya buldukları yerlerde veya idarelerce münasib görülecek yerlere gönderilerek mezad usulü ile ve en çok para verene satılır. Çabuk bozulmak veya telef olmak tehlikesine maruz bulunan veya saklanması masraf, külfet veya tehlikeli olan kaçak eşya, âlet ve taşıma vasıtaları musadere kararlarının katgileşmesi beklenmeksizin yukarıki fıkra dairesinde satılır.

Bu suretle de satılamıyan eşya imha edilir.

Bu maddeye göre verilen ve satılan eşya, âlet ve taşıma vasıtaları için vergi, resim, ücret ve masraf namı ile başka hiç bir para aranmaz.

B. E.

Madde 24 — 23 ncü maddenin üçüncü bendi-
ne ve 48 nci maddeye göre teslim olunan kaçak
eşya, alet ve taşıma vasıtaları haklarındaki mu-
sadere kararı katgileştikten sonra, başkalarına
satılmamak kaydile Kızılay veya Çocuk esirgeme
kurumlarına sif kıymetlerinin yüzde 25 i kar-
şılığında verilir.

Sif kıymetler eşyanın bulunduğu hale göre
alâkalı idarelerce zaptı müteakib takdir edilir.
Bu kurumların işine elvermeyen veya sif değe-
rinin yüzde 25 i ödenmek istenmeyen eşyadan,
benzerleri kaçak eşyanın sürümünü ko'aylaştı-
racak neviden olanları imha edilir. Hangi eşya-
nın bu neviden olduğu Gümrük ve inhisarlar ve-
killiğince zaman zaman tesbit olunur.

Bu neviler dışında kalan eşya buldukları
yerlerde veya idarelerce münasib görülecek yer-
lere gönderilerek Gümrük ve inhisarlar vekâ-
letince tesbit edilecek usul dairesinde satılır.
Çabuk bazılmak veya telef olmak tehlikesine
maruz bulunan veya saklanması masraf ve kül-
feti veya tehlikeyi müstelzim olan kaçak eşya,
alet ve taşıma vasıtaları musadere kararlarının
katgileşmesi beklenmeksizin yukarıki kayidler
dairesinde satılır.

Bu suretle satılmayan eşya imha edilir.

İmha edilecek eşya, resmî daire ve müesseseler
veya diğer hayır cemiyet ve teşekkülleri ta-
rafından satılmamak kaydile istenirse bedelsiz
olarak kendilerine verilir.

Bu maddeye göre verilen ve satılan eşya,
alet ve taşıma vasıtaları için gümrükçe vergi,
resim, ücret ve masraf namlarıyla başka hiç bir
para aranmaz.

23 ncü maddenin 2 nci bendinde yazılı şekilde yok edilir.

6 - Çabuk bozulmak veya telef olmak tehlikesine maruz bulunan veya saklanmaları masraf, külfet veya tehlikeli olan ve satılmaları caiz bulunan kaçak eşya, âlet ve taşıma vasıtaları, müsadere kararı beklenmeksizin hemen mezdad usulile satılır.

Bunların satış bedelleri, alâkalı idarelerce emanete almır ve katgileşecek müsadere kararı üzerine bu satış beledi 10 ncu maddeye göre paylara ayrılır.

7 - 3, 4, 5 ve 6 ncı fıkralara göre verilecek, yok edilecek ve satılacak eşya, âlet ve vasıtalar-dan gümrük resmi ve idhal sırasında kanunları mucibince gümrüklerce tahsil edilmekte olan diğer vergi ve resimler alınmaz ve gerek bunlardan, gerek 2 nci fıkraya göre satılacaklardan ardiye ücreti ve bedel dahi aranmaz.

MADDE 7 — O kanunun 25 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

14 ncü maddenin birinci fıkrası dışında kaçak inhisar eşyasını istimal veya istihlâk etmek üzere yanmda veya her hangi bir yerde bulunduranlar ile gümrükten kaçırılarak yurda sokulmuş eşyayı kaçak olduğunu bilerek kendi ihtiyacında kullanmak üzere yurd içinde satın alan veya yanmda veya her hangi bir yerde bulunduranlardan kaçak gümrük eşyasının gümrüklenmiş değerince ve inhisar eşyası için hususî kanunlarında yazılı miktarda hafif para cezası almır ve eşya müsadere olunur. Bu cezalar bir liradan aşağı olamaz. Ve lira kesirleri tam lira sayılır.

Kaçak gümrük eşyasının tutulduğu yerdeki gümrüklenmiş değeri ve inhisar kaçağı eşyanın hususî kanunlarında yazılı para cezası yirmi lirayı geçen birinci fıkrada yazılı istimal ve istihlâk kaçakçılığı filine terettüb edecek hafif para cezasının her bir lira veya küsuru için ayrıca bir gün hesabı hafif hapis cezası da hükümlenir ve eşya müsadere edilir.

Yukarıki fıkralar hükmü tatbik olunmıyacak olanlarla birinci maddede sayılan sair suçlar için 6 aydan 3 yıla kadar hapisle beraber gümrük resmine tâbi işlerde tutulan eşyanın gümrük resmile sair Devlet resimleri tutarınca

Madde 25 — 14 ncü maddenin birinci fıkrası dışında kaçak inhisar eşyasını istimal veya istihlâk etmek üzere yanmda veya her hangi bir yerde bulunduranlar ile gümrükten kaçırılarak yurda sokulmuş eşyayı kaçak olduğunu bilerek kendi ihtiyacında kullanmak üzere yurd içinde satın alan veya yanmda veya herhangi bir yerde bulunduranlardan kaçak gümrük eşyasının gümrüklenmiş değerince ve inhisar eşyası için hususî kanunlarında yazılı miktarda hafif para cezası almır ve eşya müsadere olunur. Bu cezalar bir liradan aşağı olamaz ve lira kesirleri tam lira sayılır.

Kaçak Gümrük eşyasının tutulduğu yerdeki gümrüklenmiş değeri ve inhisar kaçağı eşyanın hususî kanunlarında yazılı para cezası yirmi lirayı geçerse birinci fıkrada yazılı istimal ve istihlâk kaçakçılığı filine terettüb edecek hafif para cezasının her bir lira veya küsuru için ayrıca bir gün hesabı hafif hapis cezası da hükümlenir ve eşya müsadere edilir.

Yukarıki fıkralar hükmü tatbik olunmayacak olan ve birinci maddede sayılan sair suçlar için altı aydan üç yıla kadar hapisle beraber gümrük resmine tâbi işlerde tutulan eşyanın gümrük resmile sair Devlet resimleri tutarınca ağır para cezası ve inhisara tâbi işlerde hususî kanun ve nizamnamelerindeki para cezası hükümlenir.

B. E.

Madde 25 — Adliye encümeninin kabul ettiği 25 nci madde aynen kabul

II.

Ad. E.

ağır para cezası ve inhisara tâbi işlerde hususî kanun ve nizamnamelerindeki para cezası hükmolunur ve eşya musadere edilir.

Kaçak gümrük eşyası, kaçakçı, vasıta, yatak ve ortaklar gibi kaçakçılıkta dahil ve iştiraki olan kimselerin elinden çıkmış olması sebebiyle musadere edilemediği veya yasak eşyadan bulunduğu hallerde veya hususî kanun ve nizamnamelerinde para cezası bulunmayan yerlerde yukarıki fıkrada yazılı hapis cezası ile birlikte kaçak eşyanın gümrüklenmiş piyasa değerinin ve yasadaki eşyanın 60 nci maddenin (D) fıkrasına göre takdir ettirilecek değerinin iki katı ağır para cezasına hükmolunur.

Kaçakçılığı men, takib ve tahkik ile mükellef memurlardan birinci fıkrada yazılı suç işleyenler hakkında 2 nci fıkra cezası ve 2 nci fıkraya uyan suçları için o fıkralarda yazılı cezaların iki katı ve üçüncü ve 4 ncü fıkraya giren suçları hakkında da 3 ncü fıkrada yazılı hapis cezasının en yüksek haddile beraber 4 ncü fıkraya göre bulunan değerlerin üç katı ağır para cezası hükmolunur. Başka memurların o fıkralara uyan suçları için muayyen olan cezaları yarıya kadar arttırılır. Ancak bu suretle verilecek cezalar 3 ncü fıkrada yazılı cezanın yüksek haddini geçemez.

MADDE 8 — O kanunun 40 ncı maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir:

Kaçakçılık için vücade getirilen teşekkülü idare edenler hakkında hükmedilecek cezalara her halde muvakkat sürgün cezası da zam edilir.

Hapis veya daha ağır cezayı istilzam eden kaçakçılık suçlarını birden ziyade işleyenler hakkında Türk ceza kanununun ictima ve tekerrüre mütedair hükümleri tatbik ve bu suretle tayin olunan cezalara muvakkat sürgün cezası da ilâve edilir.

Bu kanuna göre, bir yıl veya daha çok hapis cezasına mahkûm olanların veya kaçakçılığı ticaret maksadile yapanların cezalarına muvakkat sürgün cezası da zam olunabilir.

Üçüncü defa kaçakçılıktan mahkûm olanların cezalarına emniyeti umumiye nezareti altına almak cezası da zam olunur.

lunur ve eşya musadere edilir.

Kaçak gümrük eşyası, kaçakçının veya vasıta, yatak ve ortaklar gibi kaçakçılıkta iştiraki olan kimselerin elinden çıkmış olması sebebiyle musadere edilemediği veya memnu eşyadan bulunduğu hallerde veya hususî kanun ve nizamnamelerinde para cezası bulunmayan yerlerde yukarıki fıkrada yazılı hapis cezası ile birlikte kaçak eşyanın gümrüklenmiş piyasa değerinin; memnu eşya için takdir edilecek değerinin iki katı ağır para cezası hükmolunur.

Kaçakçılığı men, takib ve tahkik ile mükellef memurlardan birinci fıkrada yazılı suç işleyenler hakkında ikinci fıkra cezası ve ikinci fıkraya uyan suçları için o fıkrada yazılı cezaların iki katı ve üçüncü ve dördüncü fıkraya giren suçları için de üçüncü fıkrada yazılı hapis cezasının en yüksek haddile beraber dördüncü fıkraya göre bulunan değerlerin üç katı ağır para cezası hükmolunur. Başka memurların o fıkralara uyan suçları için muayyen olan cezaları yarıya kadar arttırılır. Ancak bu suretle verilecek cezalar üçüncü fıkrada yazılı cezanın yüksek haddini geçemez.

Madde 40 — Kaçakçılık için vücade getirilen teşekkülü idare edenler hakkında hükmedilecek cezalara iki seneden aşağı olmamak üzere sürgün cezası da zamm edilir.

Hapis veya daha ağır cezayı istilzam eden kaçakçılık suçlarını birden ziyade işleyenler hakkında Türk ceza kanununa göre ictima veya tekerrür hükümleri tatbik edilmekle beraber sürgün cezası da ilâve edilir.

Bu kanuna göre bir yıl veya daha çok hapis cezasına mahkûm olanların veya kaçakçılığı ticaret maksadile yapanların cezalarına sürgün cezası da zammolunabilir.

Üçüncü defa kaçakçılıktan mahkûm olanların cezalarına Emniyeti umumiye nezareti altına almak cezası da zammolunur.

İkinci ve üçüncü fıkralarda yazılı sürgün cezası iki seneden fazla olamaz.

B. E.

Madde 40 — Adliye encümeninin kabul ettiği 40 nci madde aynen kabul

Hü.

Ad. E.

MADDE 9 — O kanunun 45 nci maddesi aşağıda yazıldığı gibi değiştirilmiştir:

Gümrük resminden muaf olarak idhali lâzım gelen eşyanın gümrüğe ibraz ve muamelesi ifa olunmaksızın idhaline ve 5 nci madde mucibince tayin olunan mahal ve yollardan başka yerlerden geçirilmesine teşebbüs olunursa faillerinden mümasil eşyanın gümrük resminin dörtte biri nisbetinde ağır para cezası alınır.

Beşinci maddede tayin olunan yollardan başka yerlerden memleket dışına eşya çıkaranlar veya bunları çıkarmak için gümrüklere verdikleri beyannamelerde cins, nevi, miktar, menşe ve gönderileceği yer bakımlarından yanlış beyanda bulunanlar hakkında yüz liradan beş bin liraya kadar ağır para cezası ve üç aydan bir yıla kadar hapis hükmolunur.

Ancak bu hareketler, Devletin tediyeye muvazenesine veya Türk parası kıymetinin korunmasına aid tedbirlere tesir eder mahiyette değilse, verilecek ceza, on liradan iki yüz liraya kadar hafif para cezasıdır.

Bu suretle yapılan yolsuzluklara bilerek iştirak eden veya göz yuman memurlar hakkında bu maddede yazılı hapis cezasının en yüksek haddi hükmolunur.

MADDE 10 — O kanunun 50 nci maddesi aşağıda yazıldığı gibi değiştirilmiştir:

İkramiyeden faydalanmak veya başkasına zarar vermek veyahud kendisini cezadan kurtarmak maksadile bu kanunda yazılı suçlardan birini hiç yoktan tertib ve delillerini tasni veya ihzar ile başkasına isnad edenler veya tasni edildiğini bildiği bir kaçakçılık suçunu ihbar edenler her kim olursa olsun tertib ve isnad olunan suçun cezasile beraber Türk ceza kanununun değişik 283 ncü maddesinde yazılı ceza ile de mahkûm olurlar. İlâve olunacak cezanın en az haddi üç aydan aşağı olamaz.

Tertib ve tasni yok iken tertib ve tasni bulunduğu yolunda ve mercii huzurunda yalan yere ihbar veya şahadette bulunanlar dahi Türk ceza kanununun değişik 283 veya 286 ncü maddelerinde yazılı cezalardan suçlarına uyan fıkradaki cezanın en yüksek haddi ile cezalandırılırlar.

Kaçakçılık davalarında yukarıdaki hal haricinde olarak yalan yere şahadet edenler hakkın-

Madde 45 — Gümrük resminden muaf olarak idhali lâzım gelen eşyanın gümrüğe ibraz ve muamelesi ifa olunmaksızın idhaline ve beşinci madde mucibince tayin olunan mahal ve yollardan başka yerlerden geçirilmesine teşebbüs olunursa faillerinden mümasili eşyanın gümrük resminin dörtte biri nisbetinde ağır para cezası alınır.

Beşinci maddede tayin olunan yollardan başka yerlerden memleket dışına eşya çıkaranlar veya bunları çıkarmak için gümrüklere verdikleri beyannamelerde cins, nevi, miktar, menşe ve gönderileceği yer bakımlarından yanlış beyanda bulunanlar hakkında yüz liradan beş bin liraya kadar ağır para cezası ve üç aydan bir seneye kadar hapis cezası hükmolunur.

Ancak bu hareketler, Devletin tediyeye muvazenesine veya Türk parası kıymetinin korunmasına aid tedbirlere tesir eder mahiyette değilse, verilecek para cezası, on liradan iki yüz liraya kadar hafif para cezasıdır.

Madde 50 — Kaçakçılık suçlarını tasni veya başkalarına iftira veya kaçakçılık davalarında yalan şahadet edenler ceza kanununun bu cürümlerden bahseden 283, 285 ve 286 ncü maddelerine göre ve üçte bir artırılarak cezalandırılırlar.

Şu kadar ki, 283 ncü madde mucibince verilecek ceza üç aydan aşağı olamaz.

B. E.

Madde 45 — Gümruk resminden muaf olarak idhali lâzımgelen eşyanın gümrüğe ibraz ve muamelesi ifa olunmaksızın idhaline ve beşinci madde mucibince tayin olunan mahal ve yollardan başka yerlerden geçirilmesine teşebbüs olunursa faillerinden mümasil eşyanın gümrük resminin dörtte biri nisbetinde ağır para cezası alınır.

Beşinci maddede tayin olunan yollardan başka yerlerden memleket dışına eşya çıkaranlar veya bunları çıkarmak için gümrüklere verdikleri beyannamelerde cins, nevi, mikdar, menşe ve gönderileceği yer bakımlarından yanlış beyanda bulunanlar hakkında 10 liradan 200 liraya kadar hafif para cezası hükmolunur. Şu kadar ki bu fıkra hükmünün tatbikında hususi kanun hükümleri mahfuzdur.

Madde 50 — Adliye En. kabul ettiği 50 nci madde aynen

Hâ.

Ad. E.

da altı aydan az olmamak üzere Türk ceza kanununun 286 ncı maddesine göre ceza verilir.

MADDE 11 — O kanunun 2271 sayılı kanunla değişik 55 nci maddesi aşağıda yazıldığı gibi değiştirilmiştir :

12, 13 ncü maddelerle 14 ncü maddenin birinci ve 16 ncı maddenin sonuncu fıkralarında yazılı fiillere gümrük memurlarından teşkil edilen komisyonlarca ve 25 nci maddenin 1 ve 2 nci fıkralarile 44 ncü maddede yazılı fiillere mahalli sulh ceza mahkemelerince karar verilir.

Gümrük komisyonlarınca verilen kararlara karşı suçlu ve gümrük idaresinin komisyona dahil bulunmayan âmiri tarafından, tebliğ gününden itibaren 15 gün içinde sulh ceza mahkemelerine itiraz olunabilir.

Sulh mahkemelerinin resen veya itiraz üzerine verecekleri kararlar katgîdir. Şu kadar ki değeri 50 liradan fazla olan eşyanın müsaderesi hakkındaki kararlar temyiz olunabilir.

MADDE 12 — O kanunun 56 ncı maddesinin 5 ve 6 ncı fıkralarını değiştiren 2271 sayılı kanunun 3 ncü maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir :

Kaçakçılıktan dolayı gerek bu kanuna gerekse sair hususî kanunlara tevfiikan hüküm olunan para cezaları ilgili idarelerce, hapis hükmü müstesna olmak üzere, Tahsili emval kanununa tevfiikan tahsil olunur. Bu suretle almamayan ağır para cezaları Türk ceza kanunu hükümlerine göre hapse ve hafif para cezaları her üç lira ve küturu için bir gün hesabına hafif hapse çevrilmek üzere ilgili idarelerin verecekleri müzakereler Cümhuriyet müddei umumiliklerinde infaz olunur. Hapis ve hafif hapis müddeti üç yılı geçemez. Bu suretle hapis edilenler mahbus iken cezayı öderlerse mahbus kaldıkları müddet yukarıdaki esaslar dairesinde cezadan indirilir ve mütebaki hapisden vaz geçilir. Müddei ummilerce tahsil olunacak para cezaları ilgili idarelere verilir.

Madde 55 — 12 ve 13 ncü maddelerle 14 ncü maddenin birinci ve 16 ncı maddenin sonuncu fıkralarında yazılı fiillere gümrük memurlarından teşkil edilen komisyonlarca ve 25 nci maddenin bir ve ikinci fıkralarile 44 ncü maddede yazılı fiillere mahalli sulh ceza mahkemelerince karar verilir.

Gümrük komisyonlarınca verilen kararlara karşı suçlu ve gümrük idaresinin komisyona dahil bulunmayan âmiri tarafından tebliği tarihinden itibaren on beş gün içinde sulh ceza mahkemelerine itiraz olunabilir.

Sulh mahkemelerinin resen veya itiraz üzerine verecekleri kararlar katgîdir. Şu kadar ki, değeri elli liradan fazla olan eşyanın müsaderesi hakkındaki kararlar temyiz olunabilir.

Madde 56 — 55 nci madde haricinde kalan ve bu kanunda yazılı bulunan suçlara aid davalar münferid hâkimli asliye mahkemeleri tarafından görülür.

Müçtemi teşkilâta tâbi asliye hâkimi bulunan yerlerde bu işleri görecek münferid hâkimleri Adliye vekâleti ayırır.

Bu hâkimler kaza merkezile mukayyed olmaksızın hâdise yerinde dahi davayı görüp bitirmek salâhiyetini haizdir. Ölüm veya on sene veya daha fazla ağır hapis ve hapis cezalarını müstelzim kaçakçılık suçlarının muhakemesi salâhiyetli ağır ceza mahkemelerine aiddir.

Kaçakçılıktan dolayı gerek bu kanuna gerekse sair hususî kanunlara göre hükmolunan para cezalarına aid katgî ilâm Cümhuriyet müddei umumiliği tarafından resen alâkalı idarelere verilir. Gerek bu ilâmların ve gerekse gümrük komisyonlarınca verilip katgîleşen kararların taallük ettiği para cezalarını ödemeleri bu idarelerce yazılacak ihbarname ile mahkûma tebliğ edilir. Tebliğ tarihinden itibaren on beş gün zarfında para ödenmediği takdirde hapsen taziyik hükmü müstesna olmak üzere tahsili emval kanunundaki usule göre mahkûmun malına müracaat olunarak infaz edilir.

Mahkûmun haczi ve satılması caiz malları

B. E.

Madde 55 — Adliye En. kabul ettiği 55 nci madde aynen

Madde 56 — Adliye En. kabul ettiği 56 nci madde aynen

Hü.

Ad. E.

bulunmaz ve bu suretle aczi tahakkuk ederse ilâm Cümhuriyet müddeiumumiliğine iade edilir ve müddeiumumilikçe de ağır para cezası için bir gün hapis, bir liraya ve hafif para cezası için bir gün hafif hapis üç liraya sayılmak üzere ödenmemiş para cezaları hapse ve hafif hapse çevrilir. Ağır para cezasının hapse tahvilinde lira kesirleri bir lira, hafif para cezasında ise üç liraya baliğ olmıyan kesirler üç lira olarak hesap edilir.

Mahkûmun, mahpus kaldığı her gün için yurtdaki fıkralar mucibince bir veya üç lira indirildikten sonra geri kalan parayı öderse para cezası yerine kaim olan hapis ve hafif hapis cezası icra olunmaz. Para cezası yerine çektirilen hapis veya hafif hapis cezaları üç seneyi geçemez.

Kendi talebi üzerine mahkûm, para cezasından çevrilen hapis yerine Devlet, vilâyet veya belediyelerce tayin olunacak nafia işlerinde çalıştırılabilir. Bu suretle ifa edilen iki günlük hizmet bir gün hapis veya iki gün hafif hapis yerine geçer. Cümhuriyet müddeiumumilerince tahsil olunacak para cezaları alâkalı idarelere verilir.

Madde 60 — Kaçak olarak tutulan eşyadan :

A) Kaçak altınların Türkiye Cümhuriyeti Merkez bankası alım değerinin,

B) Ecnebi para, esham ve tahvillerin 3070 sayılı kanuna göre Maliye vekillîğince gösterilen makam tarafından tesbit olunacak değerinin,

C) Sigara kâğıdından başka inhisar eşyasının İnhisar idarelerince tesbit olunacak maliyetinin,

Ç) 24 ncü madde gereğince verilecek, satılacak ve imha edilecek eşya sif kıymetinin ;

Yüzde 25 i kaçağı haber veren ve tutanlara alâkalı idareler bütçelerinin buna aid faslından yarı yarıya verilir. Kaçak olarak tutulan sigara kâğıdının elli yaprak hesabına bir defteri için İnhisarlar idaresince ikramiye tahsisatından muhbir ve musadirlere, bin deftere kadar yirmişer para ve bin defterden fazlası için onar para yine yarı yarıya olmak üzere İnhisarlar umum müdürlüğü bütçesinden verilir.

2313 sayılı kanuna göre musadere edilen eşya

MADDE 13 — O kanunun 2550 sayılı kanunla değiştirilen 60 ncü maddesi aşağıda yazıldığı gibi değiştirilmiştir :

Kaçak olarak tutulan eşyadan :

A - Kaçak altınların Merkez bankası alım değerinin,

B - Ecnebi para, esham ve tahvillerin 3070 sayılı kanuna göre, Maliye vekillîğince gösterilen makam tarafından tesbit olunacak değerinin,

C - Sigara kâğıdından başka inhisar eşyasının İnhisar idarelerince tesbit edilecek maliyetinin,

Ç - Yurd içinde kullanılması, satılması veya saklanması yasak olmayan diğer bütün kaçak maddelerle kaçağı yapmakta ve taşımakta kullanılan alet ve vasıtaların - bu eşya, âlet ve vasıtalar satılmış veya bazı daire ve müesseselere verilmiş olsun - ticaret odalarının ve bulunmayan yerlerde belediyelerce tesbit edilecek yakalama yerindeki resimlenmiş piyasa değerinin,

D - 2313 sayılı kanuna göre musadere edilmesi lâzım gelen eşyadan başka yasak eşyanın

B. E.

Madde 60 — Adliye En. kabul ettiği 60 nci
madde aynen

(bu eşya ister bir daire ve müesseseye verilecek, ister yok edilecek neviden olsun) kaçakçılık suçunu takib veya tahkik etmekte olan idarece takdir edilecek değerinin, zaptı müteakib,

E - 24 ncü maddenin 6 ncı fıkrasına göre satılan eşyanın, satış tutarının, satışı müteakib,

Yüzde on beşi kaçağı haber verenlere, yüzde on beşi bilfiil tutanlara alâkalı idare bütçesinin buna aid faslından ikramiye olarak verilir.

Kaçak olarak tutulan sigara kâğıdının 50 yaprak hesabına her bir defteri için İnhisarlar idaresince ikramiye tahsisatından muhbir ve müsadirlere bin deftere kadar (20) şer para ve bin defterden fazlası için (10) ar para verilir.

Kaçakçılık suçlarına terettüb eden para cezalarının tahsilini müteakib % 15 i haber verenlere, % 15 i bilfiil tutanlara verilir.

24 ncü maddede göre satılan eşyanın satış tutarına, tahsil edilen para cezalarının % 30 u ikramiye faslına mütehavvil tahsisatına ve % 25 i kaçakçılığı men, takib veya tahkik vazifesini yapma veya bu vazifeyi yapanlara yardım etme yüzünden ölenlerin ailelerine ve sakatlananlara, bütçelerinden verilecek tazminat karşılığı olmak üzere daireleri varidat bütçelerine irad kaydolunur.

Satış tutarına tahsil edilen para cezalarının ve yakalanan Türk ve ecnebi para, esham ve tahvillerin 3070 sayılı kanuna göre Maliye vekilliğince gösterilen makam tarafından tesbit olunacak değerinin % 15 i takib ve muhafaza işlerinde büyük yararlığı görülenlere ikramiye olarak dağıtılır. Bu ikramiyelerin dağıtma sureti nizamname ile gösterilir.

Satış tutarının geri kalan % 30 zu, yakalanan kaçak eşyanın nakil, muhafaza, bakım ve satış masrafları karşılığı olarak kezalik daireleri varidat bütçelerine irad ve masraf bütçelerindeki tertiblerine de tahsisat kaydolunur.

Tazminat karşılığı olarak varidat bütçelerine irad kaydedilen % 25 ler taallük ettiği dairelerin masraf bütçelerinin tazminat tertibine tahsisat kaydolunur.

İnhisar altında bulunan oyun kâğıdı, kibrit, çakmak ve çakmak taşından dolayı verilecek ikramiyelerle bunların kaçakçılıklarını men, takib veya tahkik vazifesini yapma veya bu vazifeyi yapanlara yardım etme yüzünden ölenlerin

ile kullanılması yasak diğer bütün eşya - gerek imha edilsin ve gerek taallük ve münasebeti olan Devlet idare ve müesseselerine verilmiş olsun - değerinden ikramiye verilmez.

Kaçakçılık suçlarına terettüb eden para cezalarının tahsilini müteakib yüzde yirmi beşi haber verenlere, yüzde yirmi beşi bilfiil tutanlara ikramiye olarak verilmek ve yüzde 15 şî de takib ve muhafaza işlerinde büyük yararlığı görülenlere ikramiye olarak nizamnamesine göre dağıtılmak üzere emanet hesabına alınır.

Yüzde 35 i kaçakçılığın men, takib veya tahkik vazifesini yapma veya bu vazifeyi yapanlara yardım etme yüzünden ölenlerin ailelerine ve sakatlananlara bütçelerinden verilecek tazminat karşılığı olmak üzere dairelerince varidat bütçelerine irad ve mukabili masraf bütçelerindeki tertiblerine tahsisat kaydolunur.

24 ncü madde mucibince Kızılay ve Çocuk esirgeme kurumlarından alınan ve o maddede göre satılan kaçak eşya satış bedellerinden elde edilen paralar Gümrük ve İnhisarlar vekâletince müteferrik hasılat olarak irad kaydolunur.

İnhisar altında bulunan oyun kâğıdı, kibrit, çakmak ve çakmak taşından dolayı verilecek ikramiyelerle bunların kaçakçılıklarını, men, takib veya tahkik vazifesini yapma veya bu vazifeyi yapanlara yardım etme yüzünden ölenlerin ailelerine veya sakatlananlara verilecek tazminat ve bu suçlara aid davaların muhakeme ve sair masrafları, İnhisarlar umum müdürlüğü bütçesinin taallük ettiği faslından verilir. Bu türlü kaçakçılardan ötürü tahsil olunan para cezaları hakkında da İnhisarlar umum müdürlüğünce bu maddede göre muamele yapılır.

Muhbir ve müsadirlere eşya değeri üzerinden verilecek ikramiyeler, kaçak eşyanın zabtını müteakib verilir. Ancak kaçakçılık suçunun delili bulunmayan hâdiseler için eşyayı tutan ve haber verenlere verilecek ikramiyeler hüküm katileşinceye kadar geçiktirilir.

Kaçağı men, takib ve tahkik ile mükellef kimselere, kendi çalışma mntakalarındaki kaçakçılıklardan dolayı muhbir ikramiyesi verilmez.

Kaçak eşyanın muhbiri yoksa bunlara aid pay dahi bilfiil tutanlara verilir.

B. E. 17

[Faint, mostly illegible text in the left column, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, mostly illegible text in the right column, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

Hü.

Ad. E.

ailelerine veya sakatlananlara verilecek tazminat ve bu suçlara aid davaların muhakeme ve sair masrafları, İnhisarlar umum müdürlüğü bütçesinin taallük ettiği fasıllarından verilir.

Bu türlü kaçakçılıklardan ötürü tahsil olunan para cezaları hakkında da İnhisarlar umum müdürlüğünce bu maddeye göre muamele yapılır.

Kaçakçılık suçunun delili bulunmayan hâdiseler için eşyayı tutan veya haber verenlere verilecek ikramiyeler son tahkikatın açılmasına karar verilinceye kadar geciktirilebilir.

Kaçığı men, takib ve tahkik ile mükellef kimselere, kendi çalışma mmtakalarındaki kaçakçılıklardan dolayı muhbir ikramiyesi verilmez. Kaçak eşyanın haber verenleri yoksa, haber verenlere aid payım üçte ikisi bilfiil tutanlara verilir, üçte biri ikramiye faslının mütehavvil tahsisatına karşılık olmak üzere irad kaydolur.

MADDE 14 — O kanunun 61 ve 62 nci maddeleriyle 3327 sayı ve 17 - I - 1938 günlü kanun kaldırılmıştır.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun meriyete girdiği tarihte ambarlarda bulunan ve henüz satılmamış olan kaçak eşya, madde ve nakil vasıtalarının satışı, bu kanun hükümlerine göre yapılır.

MADDE 15 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 16 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
C. Bayar	Hilmi Uran	K. Özalp
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
Dr. R. Saydam	Ş. Saracoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	Ş. Kesebir
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	Rana Tarhan	F. Kurdoğlu

MADDE 2 — 1918 sayılı kanunun 61 ve 62 nci maddeleriyle 3327 sayılı ve 17 - I - 1938 tarihli kanun kaldırılmıştır.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun neşri tarihine kadar musadere edilip de henüz satılmıyan, bir yere verilmeyen ve imha olunmayan kaçak eşya, alet ve taşıma vasıtaları ile bunlara taallük eden muhbir ve musadir ikramiyeleri hakkında da bu kanun hükümleri tatbik olunur.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

B. E.

MADDE 2 — 1918 sayılı kanunun 2550 sayılı kanunla değiştirilen 61 ve 62 nci maddelerile 17 - I - 1938 tarih ve 3327 sayılı kanun kaldırılmıştır.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun neşri tarihine kadar tutulub da henüz satılmıyan, bir yere verilmiyen ve imha edilmiyen kaçak eşya, alet ve taşıma vasıtalarile bunlara taallük eden muhbir ve musadir ikramiyeleri hakkında da bu kanun hükümleri tatbik olunur.

MADDE 3 — Adliye En. nin üçüncü maddesi aynen

MADDE 4 — Adliye En. nin dördüncü maddesi aynen